

ATAK 11 WRZEŚNIA 2001 ROKU

Tego dnia niemal wszystkie stacje telewizyjne wstrzymały emisję swoich programów, by na żywo relacjonować wydarzenia z USA. Współczesny świat wstrzymał oddech – doszło do bezprecedensowego aktu terrorystycznego na największe mocarstwo globu, które bezradnie patrzyło na śmierć swoich obywateli. Nowym Jorkiem i Waszyngtonem wstrząsnęła seria czterech ataków terrorystycznych, do których bojownicy Al-Ka'idy wykorzystali porwane samoloty. Dwa z nich uderzyły w wieże World Trade Center, jeden w budynek Pentagonu. Ostatni czwarty samolot rozbił się w południowej Pensylwanii, nie docierając do celu, ponieważ nie pozwoliła na to bohaterska postawa pasażerów. W zamachach z 11 września 2001 r. zginęło łącznie prawie 3000 osób.

World Trade Center

Wieże World Trade Center były najbardziej rozpoznawalnymi budynkami Nowego Jorku. Mieściła się w nich siedziba Światowego Centrum Handlu. Po raz pierwszy stały się celem ataku terrorystycznego w 1993 r., kiedy to terroryści islamscy zdetonowali ciężarówkę wypełnioną materiałem wybuchowym. Dla zwolenników islamskiego ekstremizmu USA i ich sojusznicy byli głównym celem ataków jako źródło wszelkiego zła i symbol moralnej degeneracji Zachodu. W 1998 r. Osama bin Laden, przywódca Al-Ka'idy, jednej z islamskich organizacji wykorzystującej w swoich działaniach metody terrorystyczne, na łamach islamskiej prasy, wypowiedział wojnę Stanom Zjednoczonym. Do realizacji tej groźby doszło 11 września 2001 r.

19 zamachowców kupiło bilety na 4 loty krajowe amerykańskich linii lotniczych *United Airlines*. Dwa samoloty typu Boeing 767 lecące z Bostonu do Los Angeles zostały porwane zaraz po starcie z lotniska i skierowane przez pilotujących je terrorystów do Nowego Jorku. Tam pierwszy z nich uderzył w Wieżę Północną World Trade Center, między 93 a 99 piętrem budynku. Ludzie znajdujący się na piętrach znajdujących się poniżej zostali uwięzieni i zginęli od siły uderzenia, ognia, dymu lub skacząc z okien. Drugi z porwanych samolotów uderzył w Wieżę Południową World Trade Center, czym wywołał rozległy pożar i kilka eksplozji. W efekcie została naruszona konstrukcja nośna budynków i obie wieże World Trade Center po kilkudziesięciu minutach zawaliły się i pogrzebały w swoich ruinach również policjantów i strażaków, którzy ruszyli z akcją ratunkową.

Pozostałe cele terrorystów

Celem ataku terrorystycznego stał się także Pentagon, czyli siedziba amerykańskiego Departamentu Obrony, znajdująca się w miejscowości Arlington koło Waszyngtonu w stanie Wirginia. W zachodnie skrzydło budynku uderzył samolot, który leciał z Waszyngtonu do Los Angeles. W wyniku uderzenia wybuchł pożar. Po ataku na Pentagon władze zdecydowały się zamknąć i ewakuować Kapitol i Biały Dom. Ostatni z porwanych samolotów był, jak się przypuszcza, przeznaczony do ataku na Waszyngton. Pasażerowie zdołali jednak skontaktować się telefonicznie ze swoimi rodzinami i od nich dowiedzieli się o ataku na World Trade Center w Nowym Jorku. Podjęli wówczas desperacką i niestety nieudaną próbę odbicia samolotu z rąk porwaczy. Boeing 757 rozbił się, uderzając o ziemię na terenie nieczynnej kopalni węgla koło Shanksville w stanie Pensylwania.

Amerykańska flaga

Amerykanie stanęli na wysokości zadania. Na ratunek ludziom uwięzionym w WTC ruszyła nowojorska straż pożarna i policjanci. Funkcjonariusze ryzykowali własne życie, by ocalić tych, którzy znajdowali się jeszcze w zawałonych budynkach. W operacji poszukiwawczo-ratowniczej zginęło 343 strażaków i 60 policjantów. Na ruinach WTC ktoś zawiesił amerykańską flagę, która stała się symbolem przetrwania i siły narodu.

Wojna z terroryzmem

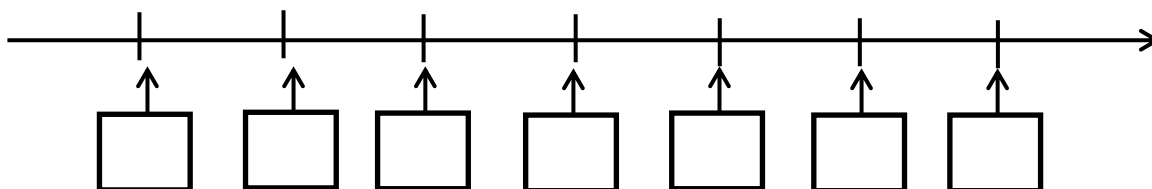
Ówczesny prezydent USA George W. Bush rozpoczął nowy etap w dziejach stosunków międzynarodowych – wojnę z terroryzmem. W październiku 2001 r. rząd amerykański postawił ekstremistom islamskim ultimatum, w którym zażądał wydania przywódcy Al-Ka'idy Osamy bin Ladena oraz zlikwidowania obozów talibów w Afganistanie. Ultimatum zostało odrzucone. Lotnictwo amerykańskie i brytyjskie rozpoczęło więc naloty na cele w Afganistanie. Działania te wsparło NATO, uznając zamach z 11 września za atak na jednego z członków Paktu Północnoatlantyckiego. W grudniu 2001 r. powołano Międzynarodowe Siły Wsparcia Bezpieczeństwa (ISAF), które pod kontrolą NATO doprowadziły do rozbicia i obalenia reżimu talibów w Afganistanie. Przejawem wojny z terroryzmem były także wojna koalicji sił międzynarodowych z Irakiem w 2003 r. (druga wojna w Zatoce Perskiej) oraz międzynarodowa interwencja przeciwko Państwu Islamskiemu prowadzona od 2014 r.

Operacja Trójząb Neptuna

Wywiad amerykański od 2001 r. poszukiwał winnych zamachów z 11 września. Trwało to niemal 10 lat, bo do maja 2011 r. Siły specjalne amerykańskiej marynarki przeprowadziły wówczas operację zmierzającą do zgładzenia Osamy bin Ladena w jego rezydencji na terytorium Pakistanu. Operację opatriono kryptonimem „Trójząb Neptuna”. Komandosi z Navy SEALs w nocnej akcji zastrzelili Osamę bin Ladena, zabrali jego zwłoki i wyrzucili za burtę lotniskowca na Oceanie Indyjskim.

Rozwiąż zadania – skorzystaj z informacji

1. Uporządkuj chronologicznie wydarzenia. Wpisz właściwą literę w odpowiednie miejsce na osi czasu.

- A. druga wojna w Zatoce Perskiej
- B. amerykańskie ultimatum z żądaniem wydania Osamy bin Ladena
- C. ogłoszenie przez Osamę bin Ladena wojny z USA
- D. początek międzynarodowej interwencji przeciwko Państwu Islamskiemu
- E. uderzenie samolotów w wieże WTC
- F. powołanie Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa
- G. obalenie rządów talibów w Afganistanie

2. Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych

Terrorysty, którzy przygotowali zamachy w dniu 11 września 2001 r. zrealizowali wszystkie zamierzone przez siebie cele.	P	F
Celem zamachów z 11 września 2001 r. stały się dwa amerykańskie miasta Nowy Jork i Waszyngton.	P	F
Do zamachów z 11 września 2001 r. przyznało się Państwo Islamskie, współpracujące z Osamą bin Ladenem.	P	F
USA w wojnie z terroryzmem po 2001 r. wspierają państwa NATO w ramach Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa.	P	F

3. Na podstawie tekstu i własnej wiedzy wyjaśnij, dlaczego i w jaki sposób Polska zaangażowała się w wojnę z terroryzmem.

Stany Zjednoczone Ameryki rozpoczęły budowę międzynarodowej koalicji zaraz po atakach terrorystycznych przeprowadzonych w dniu 11 września 2001 roku. [...] W kampanię tę zaangażowały się [...] międzynarodowe organizacje, np. Organizacja Narodów Zjednoczonych, Unia Europejska, Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Liga Państw Arabskich oraz Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (decyzja Rady Północnoatlantyckiej o uruchomieniu Artykułu 5 Traktatu Waszyngtońskiego stanowiącego o kolektywnej obronie sojuszników).

S. Kamiński, *Polska w międzynarodowej koalicji przeciwko terroryzmowi*,
Bezpieczeństwo narodowe, II-2006/2, s. 178.
